

Αρχική Σελίδα > 2 - Τα δικαιώματά μου κατά την έρευνα και την ανάκριση, πριν η υπόθεση παραπεμφθεί στο δικαστήριο

2 - Τα δικαιώματά μου κατά την έρευνα και την ανάκριση, πριν η υπόθεση παραπεμφθεί στο δικαστήριο

Ποιος είναι ο σκοπός της έρευνας και της ανάκρισης σε ποινικές διαδικασίες;

Η δικαστική έρευνα είναι το σύνολο των ερευνών που διενεργεί η δικαστική αστυνομία αναφορικά με τη διάπραξη μιας αξιόποινης πράξης, υπό τον έλεγχο ενός δικαστή.

Η δικαστική έρευνα μπορεί να διεξαχθεί εκτός του πλαισίου της ανάκρισης και συνίσταται στη διαπίστωση αξιόποινων πράξεων, τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων και την αναζήτηση των δραστών.

Υπάρχει διάκριση ανάμεσα στην έρευνα αυτοφώρου και την προκαταρκτική έρευνα. Η πρώτη διεξάγεται κατά την τέλεση των αδικημάτων ή μόλις αυτά έχουν διαπραχθεί και αναθέτει στην αστυνομία εξουσίες ιδιαίτερα καταναγκαστικού χαρακτήρα. Η δεύτερη διεξάγεται σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Το καθεστώς της, που αρχικά είχε λιγότερο καταναγκαστικό χαρακτήρα, έχει συγκλίνει σημαντικά με αυτό της έρευνας αυτοφώρου βάσει πρόσφατων νομοθετικών πράξεων.

Στις πιο σύνθετες υποθέσεις, η έρευνα είναι επίσης δυνατό να διεξάγεται στο πλαίσιο της προανάκρισης και συνίσταται στην εκτέλεση ανακριτικών αρμοδιοτήτων. Ειδικότερα, ο στόχος της ανάκρισης είναι να προσδιοριστεί αν υπάρχουν επαρκείς κατηγορίες για την παραπομπή του δράστη μιας αξιόποινης πράξης ενώπιον του δικαστηρίου και, κατά περίπτωση, να προετοιμάσει την υπόθεση σε σημείο ώστε να μπορεί να εκδικαστεί.

Η διεξαγωγή της είναι υποχρεωτική μόνο σε κακουργηματικές πράξεις.

Ποια είναι τα στάδια της έρευνας και της ανάκρισης;

Μια έρευνα αυτοφώρου μπορεί να κινείται ταυτόχρονα με τη διάπραξη ή αμέσως μετά τη διάπραξη μιας αξιόποινης πράξης ή όταν υπάρχει υποψία ότι ένα πρόσωπο έχει λάβει μέρος στην τέλεση αξιόποινης πράξης. Η έρευνα αυτή διαρκεί οκτώ ημέρες και μπορεί να παραταθεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, από τον εισαγγελέα για ανώτατο διάστημα οκτώ επιπλέον ημερών.

Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας αυτοφώρου, ο αστυνομικός της αστυνομικής δικαιοσύνης μπορεί ιδίως να μεταβεί στους τόπους διάπραξης της αξιόποινης πράξης, να προβεί σε πραγματικές διαπιστώσεις, να κατάσχει όλα τα αντικείμενα ή μέσα εγγραφής που είναι χρήσιμα για την απόδειξη της αλήθειας, να διενεργήσει έρευνα στις οικίες των προσώπων που εικάζεται ότι έχουν συμμετάσχει στην τέλεση της αξιόποινης πράξης ή να κατάσχει έγγραφα ή στοιχεία σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά, να λάβει κατάθεση από κάθε πρόσωπο που θα μπορούσε να δώσει πληροφορίες για τα πραγματικά περιστατικά, ή ακόμη να προφυλακίσει ένα πρόσωπο για το οποίο υπάρχουν υπόνοιες ότι συμμετείχε στη διάπραξη της αξιόποινης πράξης.

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, ο αστυνομικός της δικαστικής αστυνομίας ενημερώνει τον εισαγγελέα μόλις ταυτοποιήσει τον πιθανό δράστη της αξιόποινης πράξης.

Στο πλαίσιο της ανάκρισης, ο δικαστής συγκεντρώνει τα ενοχοποιητικά και απαλλακτικά στοιχεία και προβαίνει σε κάθε πράξη την οποία θεωρεί χρήσιμη για την εξακρίβωση της αλήθειας. Μπορεί να διεκπεραιώσει τις πράξεις αυτές αυτεπάγγελα ή κατά παραγγελία του εισαγγελέα ή με αίτηση των αντιδίκων (παραδείγματος χάρη, μετάβαση στους τόπους διάπραξης, ακροάσεις, κατ' οίκον έρευνες, κ.λπ.). Η άρνηση του δικαστή πρέπει να είναι αιτιολογημένη και υπόκειται στην άσκηση ένδικου μέσου.

Στο πλαίσιο αιτήσεων δικαστικής συνδρομής, ο ανακριτής μπορεί να αναθέσει τη διεκπεραίωση αυτών των πράξεων στους αξιωματικούς της δικαστικής αστυνομίας.

Όταν κρίνει ότι η ανάκριση έχει ολοκληρωθεί, ο ανακριτής ενημερώνει σχετικά τους διαδίκους και τους δικηγόρους τους. Ο εισαγγελέας και οι διάδικοι έχουν στη διάθεσή τους προθεσμία ενός μηνός, εάν έχουν απαγγελθεί κατηγορίες κατά του προσώπου, ή τριών μηνών στην αντίθετη περίπτωση, για να υποβάλουν παρατηρήσεις ή αιτιολογημένα αιτήματα στον ανακριτή.

Μετά την εκπνοή αυτής της προθεσμίας, ο εισαγγελέας έχει προθεσμία 10 ημερών (σε περίπτωση που ο κατηγορούμενος είναι προφυλακισμένος) ή ενός μηνός (στην αντίθετη περίπτωση) για να διαβιβάσει στον ανακριτή συμπληρωματικά στοιχεία ή παρατηρήσεις με βάση τα κοινοποιηθέντα στοιχεία.

Τότε ο ανακριτής εκδίδει:

- είτε απαλλακτικό βούλευμα, σε περίπτωση που κρίνει ότι τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν δεν στοιχειοθετούν τη διάπραξη ούτε κακουργήματος ούτε πλημμελήματος ούτε πταισματος, ή εάν ο δράστης των πράξεων παραμένει άγνωστος ή δεν υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία σε βάρος του,
- είτε διάταξη περί παραπομπής (για πλημμελήματα και πταίσματα) ή απαγγέλλει κατηγορία (για κακουργηματικές πράξεις), όταν υπάρχουν επαρκή ενοχοποιητικά στοιχεία σε βάρος του κατηγορούμενου που συνιστούν διάπραξη αξιόποινης πράξης.

Τα δικαιώματά μου κατά την έρευνα και την ανάκριση

- Τα δικαιώματά μου κατά την προσωρινή κράτηση (1)
- Τα δικαιώματά μου κατά την πρώτη λήψη κατάθεσης (2)
- Το καθεστώς κατηγορουμένου και *témoins assistés* (επικουρούμενου μάρτυρα) (3)
- Η περάτωση της ανακριτικής διαδικασίας (4)
- Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης (5)
- Η προετοιμασία της δίκης από την υπεράσπιση (6)

Τα δικαιώματά μου κατά την προσωρινή κράτηση (1)

Εάν είστε ύποπτος συμμετοχής στη διάπραξη αξιόποινης πράξης, ο αξιωματικός της δικαστικής αστυνομίας μπορεί να σας θέσει υπό προσωρινή κράτηση. Πρέπει να ενημερώσει σχετικά, αμέσως μετά τη λήψη του μέτρου, τον εισαγγελέα ή τον ανακριτή, κατά περίπτωση.

Για ποινικά αδικήματα του κοινού δικαίου, δεν επιτρέπεται η κράτηση για περισσότερες από 24 ώρες, διάστημα που μπορεί να παραταθεί μία φορά για ένα ακόμη 24ωρο με απόφαση του εισαγγελέα στο πλαίσιο της δικαστικής έρευνας ή του ανακριτή στο πλαίσιο της ανάκρισης.

Υπάρχουν, ωστόσο, κατά παρέκκλιση διαδικασίες προσωρινής κράτησης. Στις περιπτώσεις πλημμελημάτων ή κακουργημάτων οργανωμένου εγκλήματος, διακίνησης ναρκωτικών ή τρομοκρατίας, η διάρκεια της προσωρινής κράτησης είναι μεγαλύτερη. Εξάλλου, κατά κανόνα, οι όροι προσωρινής κράτησης και η δυνατότητα παράτασης αυτού του μέτρου είναι αυστηρότεροι για τους ανήλικους.

Η μη τήρηση της διάρκειας προσωρινής κράτησης ενδέχεται να επιφέρει ακύρωση του μέτρου και όλων των μεταγενέστερων πράξεων για τις οποίες αποτελεί απαραίτητο υποστηρικτικό μέτρο.

Τι ενημέρωση λαμβάνω για τη διεξαγωγή της προσωρινής κράτησης;

Τα δικαιώματα του προσώπου που τίθεται υπό προσωρινή κράτηση είναι θεμελιώδη δικαιώματά του. Οφείλουν να σας ενημερώσουν άμεσα για τη φύση της αξιόποινης πράξης την οποία αφορούν οι έρευνες, τη διάρκεια της προσωρινής κράτησης και τα δικαιώματά σας. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να σας κοινοποιηθούν σε γλώσσα την οποία κατανοείτε. Μπορείτε, συνεπώς, να λάβετε δωρεάν υπηρεσίες διερμηνέα.

Η κοινοποίηση και η άσκηση των δικαιωμάτων καταγράφονται σε πρακτικό.

- Δικαίωμα ειδοποίησης των οικείων σας

Έχετε δικαίωμα να ειδοποιήσετε ένα οικείο πρόσωπο (πρόσωπο με το οποίο συγκατοικείτε, έναν συγγενή πρώτου

βαθμού, αδελφού ή αδελφής, ή τον εργοδότη σας). Η τηλεφωνική επικοινωνία μαζί του πραγματοποιείται από τον αξιωματικό της δικαστικής αστυνομίας εντός τριών ωρών από τη θέση υπό προσωρινή κράτηση.

- Δικαίωμα εξέτασης από ιατρό

Έχετε δικαίωμα να ζητήσετε ιατρική εξέταση καθ' όλο το διάστημα των 24 ωρών της κράτησης. Ο ιατρός επιλέγεται από τον αξιωματικό της δικαστικής αστυνομίας ή τον εισαγγελέα.

- Δικαίωμα να ζητήσετε να μιλήσετε με δικηγόρο

Μπορείτε να ζητήσετε να μιλήσετε με δικηγόρο για διάστημα όχι μεγαλύτερο των 30 λεπτών. Η συνομιλία αυτή είναι εμπιστευτική. Ο δικηγόρος μπορεί να διατυπώσει γραπτές παρατηρήσεις, οι οποίες θα περιληφθούν στον φάκελο της διαδικασίας.

Μπορείτε να επιλέξετε δικηγόρο, εάν γνωρίζετε κάποιον, ή να ζητήσετε τον αυτεπάγγελτο διορισμό από τον πρόεδρο του δικηγορικού συλλόγου (αυτεπάγγελτος διορισμός δικηγόρου).

Σε περίπτωση προσωρινή κράτησης για αξιόποινη πράξη του κοινού δικαίου, μπορείτε να συνομιλήσετε με τον δικηγόρο σας ήδη από την έναρξη της προσωρινής κράτησης και, σε περίπτωση παράτασής της, από την έναρξη της παράτασης.

Δεν μπορείτε, ωστόσο, να συνομιλήσετε με δικηγόρο πριν την παρέλευση 48 ή 72 ωρών, εάν προφυλακιστείτε για πλημμέλημα ή κακούργημα του οργανωμένου εγκλήματος, για διακίνηση ναρκωτικών ή για τρομοκρατική δραστηριότητα.

Ο αξιωματικός της δικαστικής αστυνομίας τηρεί την υποχρέωσή του εφόσον πράξει όλα τα δέοντα για την επικοινωνία σας με δικηγόρο.

- Δικαίωμα σιωπής

Το δικαίωμα αυτό δεν σας γνωστοποιείται από τον αξιωματικό της δικαστικής αστυνομίας, αλλά παρόλα αυτά είστε ελεύθερος να ασκήσετε το δικαίωμα σιωπής και να μην αυτοενοχοποιηθείτε.

- Δικαίωμα να ζητήσετε να ενημερωθεί για τη σύλλησή σας η προξενική αρχή του κράτους του οποίου είστε υπήκοος.

Τι συμβαίνει σε περίπτωση που δεν είμαι σύμφωνος με τον τρόπο με τον οποίο έχουν καταχωρηθεί οι δηλώσεις μου;

Μπορείτε να αρνηθείτε να υπογράψετε το πρακτικό στο οποίο έχουν καταχωρηθεί.

Τι μπορεί να συμβεί μετά το πέρας της προσωρινής κράτησης;

Ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής, κατά περίπτωση, μπορεί να παύσει ανά πάσα στιγμή την προσωρινή κράτηση. Ενδέχεται να αποφυλακιστείτε ή, εάν έχετε τεθεί υπό προσωρινή κράτηση κατά τη διάρκεια δικαστικής έρευνας, να προσαχθείτε είτε ενώπιον ανακριτή για την κίνηση δικαστικής έρευνας είτε ενώπιον του πλημμελειοδικείου.

Εάν κινηθεί δικαστική έρευνα, μετά από μια πρώτη κατάθεση ενδέχεται να σας απαγγελθούν κατηγορίες ή να υπαχθείτε στο καθεστώς του *témoign assisté* (επικουρούμενου μάρτυρα). Εάν απαγγελθούν κατηγορίες εις βάρος σας, μπορεί να τεθείτε υπό δικαστικό έλεγχο ή προσωρινή κράτηση.

Εάν οδηγηθείτε ενώπιον πλημμελειοδικείου, αυτό μπορεί είτε να εκδικάσει αμέσως την υπόθεση, εάν είναι σε θέση να το πράξει, είτε να σας τάξει προθεσμία για να προετοιμάσετε την υπεράσισή σας, εάν το ζητήσετε. Σε αυτή την περίπτωση, θα αποφασίσει αν θα τεθείτε υπό προσωρινή κράτηση ή υπό δικαστικό έλεγχο.

Θα μου ζητήσουν δακτυλικά αποτυπώματα, δείγμα DNA ή άλλων σωματικών εκκρίσεων; Ποια είναι τα δικαιώματά μου;

Εάν είστε μάρτυρας ή ύποπτος σε ποινική διαδικασία, υπάρχει δυνατότητα, με άδεια του εισαγγελέα, να υποβληθείτε σε εξωτερικές λήψεις δειγμάτων (ιδίως δείγματος σιέλου, με σκοπό την ταυτοποίηση του γενετικού αποτυπώματος) και σε σήμανση (κυρίως λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, αποτυπώματος παλάμης ή

φωτογραφιών).

Μπορείτε να αρνηθείτε: εντούτοις, οι ανωτέρω πράξεις εκτελούνται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει ο νόμος και η άρνησή σας να υποβληθείτε σε αυτές συνιστά, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ποινικό αδίκημα που επισύρει ποινή φυλάκισης ενός έτους και επιβολή προστίμου 15.000 ευρώ.

Μπορούν να με υποβάλουν σε σωματική έρευνα;

Κατά κανόνα, ο αξιωματικός της δικαστικής αστυνομίας πραγματοποιεί μια ψηλάφηση ασφαλείας (ελαφρά χτυπηματάκια πάνω από τα ρούχα) με σκοπό να βεβαιωθεί ότι δεν έχετε κανένα αντικείμενο επικίνδυνο για τον εαυτό σας ή για κάποιον άλλο.

Για λόγους ασφαλείας ή για τις ανάγκες των ερευνών, ο αξιωματικός της δικαστικής αστυνομίας μπορεί επίσης να αποφασίσει να σας υποβάλει σε σωματική έρευνα με πλήρη ή μερική αφαίρεση των ρούχων. Ενδοσωματική έρευνα επιτρέπεται να διενεργηθεί μόνο από ιατρό.

Οι πράξεις αυτές μπορούν να εκτελεστούν μόνο από αξιωματικό της δικαστικής αστυνομίας του ίδιου φύλου με εσάς.

Όλα τα κατασχεθέντα αντικείμενα φυλάσσονται και σας επιστρέφονται μετά τη λήξη της προσωρινής κράτησής σας, εάν αποφυλακιστείτε.

Μπορούν να ασκήσουν έρευνα στην κατοικία, το γραφείο, το αυτοκίνητό μου κλπ.;

Η κατ' οίκον έρευνα μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο από τις έξι (6.00) το πρωί έως τις εννέα το βράδυ (21.00). Εντούτοις, κατ' οίκον έρευνα που αρχίζει πριν από τις 21.00 μπορεί να συνεχιστεί τη νύχτα.

Είναι αποδεκτές παρεκκλίσεις για αδικήματα οργανωμένου εγκλήματος, τρομοκρατίας, μαστροπείας και διακίνησης ναρκωτικών, υπό τον έλεγχο δικαστή.

Κατ' οίκον έρευνα είναι δυνατό να διενεργηθεί σε οποιαδήποτε κατοικία στην οποία ενδέχεται να βρίσκονται αντικείμενα που η ανακάλυψη τους θα ήταν χρήσιμη για την απόδειξη της αλήθειας.

Η έρευνα αυτή μπορεί να διεξαχθεί στην κατοικία σας ή την κατοικία άλλου προσώπου που ενδέχεται να έχει στην κατοχή του αντικείμενα που συνδέονται με την αξιόποινη πράξη.

Με τον όρο κατοικία νοείται η κύρια κατοικία, αλλά επίσης και ο τόπος όπου το πρόσωπο, είτε κατοικεί είτε όχι, έχει δικαίωμα να θεωρεί κατοικία του.

Επίσης ως τόπος κατοικίας θεωρούνται και διάφορα καταλύματα (δωμάτια ξενοδοχείου παραδείγματος χάρη) και οι βοηθητικοί χώροι τους.

Η έννοια της κατοικίας επαφίεται στην εκτίμηση του δικαστή. Έτσι, αν και, καταρχήν, ένα όχημα δεν θεωρείται κατοικία, η κατάσταση αλλάζει εάν χρησιμεύει ως κατοικία.

Μπορώ να ασκήσω προσφυγή;

Η μη τήρηση των ανωτέρω διατυπώσεων συνιστά παραβίαση των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου και μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διαδικασίας ακύρωσης της κατ' οίκον έρευνας και των κατασχέσεων.

Η δικαστική έρευνα: Τα δικαιώματά μου κατά την πρώτη λήψη κατάθεσης (2)

Η λήψη πρώτης κατάθεσης έχει στόχο να σας υποβληθούν ερωτήσεις για τις πράξεις για τις οποίες κατηγορείστε.

Ο ανακριτής, αφού διαπιστώσει την ταυτότητά σας, θα σας γνωστοποιήσει τα γεγονότα τα οποία διερευνά και τον νομικό χαρακτηρισμό τους.

Ο ανακριτής σας ενημερώνει για τα δικαιώματά σας:

- Έχετε δικαίωμα σε υπηρεσίες ορκωτού διερμηνέα,
- Έχετε δικαίωμα σε συνδρομή δικηγόρου (που τον επιλέγετε εσείς ή διορίζεται αυτεπάγγελα).

Μπορείτε να παραστείτε σε αυτή την κατάθεση μαζί με τον δικηγόρο σας και, σε αυτή την περίπτωση, η κατάθεση λαμβάνεται επιτόπου. Στην αντίθετη περίπτωση, ο ανακριτής οφείλει να σας ενημερώσει εκ νέου για το δικαίωμά σας να έχετε δικηγόρο και ενδεχομένως να διορίσει αυτεπάγγελα δικηγόρο.

Εάν επιλέξετε να λάβετε τη συνδρομή δικηγόρου, ο δικηγόρος μπορεί να εξετάσει τον φάκελο και να σας τον κοινοποιήσει υπό ορισμένους όρους.

Έχετε το δικαίωμα της σιωπής.

Εάν τα γεγονότα για τα οποία διώκεστε συνιστούν κακούργημα, θα υποβληθείτε σε ανάκριση με οπτικοακουστικά μέσα.

Μπορώ να ομολογήσω την ενοχή μου πριν από τη δίκη για όλα τα στοιχεία του κατηγορητηρίου/ τις απαγγελθείσες κατηγορίες ή για ορισμένες από αυτές;

Μπορείτε να παραδεχτείτε τα γεγονότα ή μόνο ορισμένα από αυτά. Πρόκειται για ζήτημα στρατηγικής, το οποίο θα ήταν καλύτερα να το συζητήσετε με τον δικηγόρο σας.

Τα στοιχεία του κατηγορητηρίου/οι απαγγελθείσες κατηγορίες μπορούν να τροποποιηθούν πριν τη δίκη;

Κατά τη διάρκεια της δικαστικής έρευνας για τη συλλογή των ενοχοποιητικών και απαλλακτικών στοιχείων και των πραγματικών περιστατικών τα οποία εξετάζει ο ανακριτής, μπορεί να τροποποιηθεί ο νομικός χαρακτηρισμός τους (αναγωγή τους σε πλημμέλημα, κακούργημα).

Εάν κατά τη διάρκεια της δικαστικής έρευνας διαπιστωθούν νέες αξιόποινες πράξεις, ο δικαστής μπορεί να διενεργήσει ανάκριση, κατά παραγγελία του εισαγγελέα, γι' αυτές τις νέες πράξεις.

Μπορεί να ασκηθεί δίωξη εις βάρος μου για αδίκημα για το οποίο έχει ήδη ασκηθεί δίωξη εις βάρος μου σε άλλο κράτος μέλος;

Εάν διώκεστε σε ένα άλλο κράτος μέλος, αλλά δεν έχετε ακόμη δικαστεί, μπορεί να συλληφθείτε στο γαλλικό έδαφος γι' αυτές τις πράξεις.

Αντίθετα, εάν έχετε δικαστεί γι' αυτές τις πράξεις σε άλλο κράτος μέλος, δεν είναι δυνατό βάσει της αρχής *non bis in idem* (δεν μπορεί να δικαστεί κάποιος δεύτερη φορά για τα ίδια αδικήματα) ούτε να ασκηθεί δίωξη εις βάρος σας ούτε να δικαστείτε στη Γαλλία.

Θα ενημερωθώ για τους μάρτυρες που κατέθεσαν εναντίον μου και για τα υφιστάμενα εις βάρος μου αποδεικτικά στοιχεία;

Βάσει της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως, όλα τα αποδεικτικά στοιχεία (μαρτυρίες, υλικά στοιχεία) θα σας κοινοποιηθούν για να προετοιμάσετε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την υπεράσπισή σας και να υποβάλετε τις παρατηρήσεις σας.

Τα στοιχεία αυτά βρίσκονται στο φάκελο και μπορείτε να λάβετε αντίγραφα μέσω του δικηγόρου σας, με την άδεια του δικαστή.

Εσείς και ο δικηγόρος σας οφείλετε να μην κοινοποιήσετε αυτά τα αποδεικτικά στοιχεία σε τρίτους, διότι αυτό συνιστά παραβίαση του απορρήτου της δικαστικής έρευνας.

Θα μου ζητήσουν πληροφορίες για το ποινικό μητρώο μου;

Απόσπασμα του ποινικού μητρώου σας θα περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στον φάκελο της έρευνας.

Είμαι υπήκοος άλλης χώρας. Είναι υποχρεωτικό να είμαι παρών κατά τη διάρκεια της ανακριτικής διαδικασίας;

Βάσει των δεσμευτικών όρων που ενδέχεται να επιβληθούν κατά τον δικαστικό έλεγχο, δεν μπορείτε να εγκαταλείψετε το γαλλικό έδαφος κατά τη διάρκεια της ανακριτικής διαδικασίας.

Το καθεστώς κατηγορουμένου και του t mo in assist  (επικουρούμενου μάρτυρα) (3)

Μετά την πρώτη κατάθεση, ο ανακριτής είτε απαγγέλλει κατηγορίες εις βάρος σας είτε σας αποδίδει την ιδιότητα του t mo in assist  (επικουρούμενου μάρτυρα).

Η απαγγελία κατηγοριών προϋποθέτει ότι υπάρχουν σε βάρος σας σοβαρές ή συγκλίνουσες ενδείξεις βάσει των οποίων εικάζεται η συμμετοχή σας στη διάπραξη αξιόποινης πράξης. Στην περίπτωση αυτή, είστε πράγματι διάδικος σε ποινική διαδικασία, το οποίο δεν ισχύει για τον t mo in assist .

Αντίθετα, το καθεστώς του t mo in assist  προϋποθέτει την ύπαρξη ενδείξεων για τις οποίες δεν υπάρχει επαρκής βεβαιότητα που να δικαιολογεί την απαγγελία κατηγοριών σε βάρος σας. Υπό αυτή την έννοια, αν και δεν είναι διάδικος σε ποινική δίκη, ο t mo in assist  έχει παρόλα αυτά πρόσβαση στο φάκελο, απολαμβάνει των δικαιωμάτων υπεράσπισης και μπορεί να ζητήσει από τον ανακριτή τη διενέργεια ορισμένων πράξεων.

Οι δύο ανωτέρω ιδιότητες συνεπάγονται διαφορετικές συνέπειες. Μόνο ο κατηγορούμενος μπορεί να τεθεί, με αιτιολογημένη απόφαση του δικαστή, υπό δικαστικό έλεγχο (με απαγόρευση εξόδου από τη χώρα) ή να τεθεί υπό προσωρινή κράτηση και μόνον αυτός μπορεί να παραπεμφθεί σε δικαστήριο.

Σε αυτή την περίπτωση, μπορείτε να υποβάλετε αίτηση αποφυλάκισης.

Εάν υπαχθείτε στο καθεστώς του t mo in assist , μπορείτε να ζητήσετε, ανά πάσα στιγμή της διαδικασίας, να σας απαγγελθούν κατηγορίες.

Ποιοι είναι οι όροι του δικαστικού ελέγχου;

Μπορεί να τεθείτε υπό δικαστικό έλεγχο όταν διατρέχετε κίνδυνο φυλάκισης ή βαρύτερης ποινής.

Αυτό αιτιολογείται από τις ανάγκες της ανακριτικής διαδικασίας (π.χ. για να αποτραπεί το ενδεχόμενο φυγής στο εξωτερικό) ή για λόγους ασφάλειας (π.χ. απαγόρευση υποδοχής ή συνάντησης του παθόντος). Τα περισσότερα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του δικαστικού ελέγχου έχουν σκοπό να αποτρέψουν τη φυγή του δράστη της αξιόποινης πράξης.

Το μέτρο αυτό μπορεί να τερματιστεί ανά πάσα στιγμή είτε με απόφαση του ανακριτή είτε κατά παραγγελία του εισαγγελέα είτε με δική σας αίτηση.

Εάν υποβάλετε παρόμοια αίτηση, ο ανακριτής οφείλει να λάβει απόφαση εντός πέντε ημερών.

Εάν αποφασίσετε να αθετήσετε τις υποχρεώσεις του δικαστικού ελέγχου, διατρέχετε τον κίνδυνο να τεθείτε υπό προσωρινή κράτηση.

Τέλος, μπορείτε να αντικρούσετε τη διάταξη να τεθείτε υπό δικαστικό έλεγχο ασκώντας προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου.

Ποιοι είναι οι όροι της θέσης υπό προσωρινή κράτηση;

Για να τεθείτε υπό προσωρινή κράτηση πρέπει να είστε υποκείμενος σε σχετικά σοβαρή ποινή: ποινή φυλάκισης διάρκειας ίσης ή μεγαλύτερης των τριών ετών για κακούργημα ή πλημμέλημα.

Το εν λόγω μέτρο πρέπει να αποτελεί το μοναδικό μέσο για τη διατήρηση των αποδείξεων ή των πραγματικών πειστηρίων που είναι απαραίτητα για τη διαπίστωση της αλήθειας, για την αποτροπή άσκησης πιέσεων στους μάρτυρες ή στους παθόντες και τις οικογένειές τους, την αποτροπή δόλιας συνεννόησης ανάμεσα στα πρόσωπα στα οποία έχουν απαγγελθεί κατηγορίες και τους συναυτουργούς τους, την προστασία του κατηγορουμένου, τη διασφάλιση ότι θα παραμείνετε στη διάθεση της δικαιοσύνης, την παύση της αξιόποινης πράξης ή την πρόληψη εκ νέου διάπραξής της και, όσον αφορά τα κακούργηματα, για την παύση μιας έκτακτης και επίμονης διατάραξης της δημόσιας τάξης λόγω της σοβαρότητας της αξιόποινης πράξης.

Μπορείτε να αντικρούσετε τη διάταξη να τεθείτε υπό προσωρινή κράτηση εντός προθεσμίας δέκα ημερών από την κοινοποίησή της, με δήλωση στον προϊστάμενο του σωφρονιστικού καταστήματος στο οποίο κρατείστε ή

στον γραμματέα του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση.

Η περάτωση της ανακριτικής διαδικασίας (4)

Η ανακριτική διαδικασία περατώνεται με διάταξη. Οι διατάξεις μπορεί να έχουν διάφορες μορφές.

Απαλλακτικό βούλευμα

Ο δικαστής μπορεί να εκδώσει απαλλακτικό βούλευμα σε περίπτωση που δεν συγκεντρώσει επαρκή ενοχοποιητικά στοιχεία σε βάρος σας. Το απαλλακτικό βούλευμα μπορεί να είναι ολικό ή μερικό.

Σε περίπτωση έκδοσης μερικού απαλλακτικού βουλεύματος, ο ανακριτής εκδίδει διάταξη παραπομπής ή απαγγελίας κατηγοριών για τις υπόλοιπες πράξεις.

Σε περίπτωση έκδοσης ολικού απαλλακτικού βουλεύματος και εάν είχατε τεθεί υπό προσωρινή κράτηση, αποφυλακίζεστε και σας επιστρέφονται τα κατασχεθέντα αντικείμενα.

Έχετε τη δυνατότητα να κινήσετε διαδικασία αποζημίωσης.

Απαιτείται, ωστόσο, προσοχή, διότι η πολιτική αγωγή μπορεί να ασκήσει έφεση κατά του απαλλακτικού βουλεύματος, εντός προθεσμίας δέκα ημερών από την κοινοποίησή του, στον γραμματέα του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση.

Διάταξη παραπομπής

Εάν ο δικαστής κρίνει ότι έχει στη διάθεσή του επαρκή ενοχοποιητικά στοιχεία σε βάρος σας, μπορεί να αποφασίσει την παραπομπή σας στο δικαστήριο.

Εάν έχετε τεθεί υπό δικαστικό έλεγχο ή προσωρινή κράτηση, αυτά τερματίζονται με τη διάταξη.

Εντούτοις, με νέα διάταξη, βάσει ειδικής αιτιολόγησης, ο δικαστής μπορεί να αποφασίσει τη διατήρηση αυτών των μέτρων. Η διάρκειά τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο μήνες. Εάν με τη λήξη αυτής της προθεσμίας δεν έχετε εμφανιστεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, αποφυλακίζεστε.

Με αιτιολογημένη διάταξη βάσει της οποίας είναι αδύνατο να δικαστείτε εντός προθεσμίας δύο μηνών, ο δικαστής μπορεί, μόνο «κατ' εξαίρεση», να διατάξει δύο παρατάσεις δίμηνης διάρκειας κάθε φορά. Εάν κατά τη λήξη της εξαμήνης προθεσμίας δεν έχετε δικαστεί, αποφυλακίζεστε.

Δεν μπορείτε να ασκήσετε ένδικα μέσα κατά αυτής της διάταξης, εκτός εάν θεωρείτε ότι οι πράξεις που θα κριθούν ενώπιον του πλημμελειοδικείου συνιστούν κακούργημα για το οποίο θα έπρεπε να είχε εκδοθεί διάταξη παραπομπής ενώπιον του κακουργιοδικείου. Αυτό το ένδικο μέσο μπορεί να ασκηθεί και από την πολιτική αγωγή.

Διάταξη απαγγελίας κατηγοριών

Εκδίδεται από τον ανακριτή σε ποινικές υποθέσεις.

Εάν είστε υπό δικαστικό έλεγχο όταν ο δικαστής εκδώσει διάταξη, το μέτρο αυτό διατηρείται.

Εφόσον έχετε την ιδιότητα του κατηγορούμενου, μπορείτε να ασκήσετε έφεση κατά αυτής της διάταξης.

Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης (5)

Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είναι διαδικασία που έχει σκοπό να αντικαταστήσει τη διαδικασία έκδοσης μεταξύ κρατών μελών.

Είναι δικαστική απόφαση που εκδίδεται από ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο τη σύλληψη και την έκδοση από ένα άλλο κράτος μέλος ενός καταζητούμενου προσώπου προκειμένου να ασκηθεί ποινική δίωξη ή για την εκτέλεση ποινής ή άλλου μέτρου στέρησης της ελευθερίας.

Κάθε κράτος μέλος μπορεί να λάβει περιοριστικά της ελευθερίας μέτρα τα οποία είναι απαραίτητα και ανάλογα

σε βάρος ενός καταζητούμενου.

Όταν ο καταζητούμενος συλληφθεί, έχει δικαίωμα να ενημερωθεί για το περιεχόμενο του εντάλματος και να του παρασχεθούν υπηρεσίες δικηγόρου και διερμηνέα.

Σε κάθε περίπτωση, η αρχή εκτέλεσης του εντάλματος έχει δικαίωμα να αποφασίσει την κράτηση του προσώπου ή την υπό όρους αποφυλάκισή του.

Σε αναμονή της έκδοσης απόφασης, η αρχή εκτέλεσης λαμβάνει κατάθεση του εμπλεκόμενου προσώπου. Το αργότερο εντός εξήντα ημερών από τη σύλληψη, η δικαστική αρχή πρέπει να λάβει οριστική απόφαση για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης. Στη συνέχεια, κοινοποιεί αμέσως την απόφασή της στην αρχή που εξέδωσε το ένταλμα. Εντούτοις, όταν οι κοινοποιηθείσες πληροφορίες είναι ανεπαρκείς, η αρμόδια αρχή εκτέλεσης μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες από την αρχή που εξέδωσε το ένταλμα.

Κάθε περίοδος κράτησης με βάση το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης πρέπει να αφαιρείται από τη συνολική διάρκεια της φυλάκισης που θα επιβληθεί ενδεχομένως.

Η προετοιμασία της δίκης από την υπεράσπιση (6)

Η σχέση με το δικηγόρο σας είναι σχέση αμοιβαίας εμπιστοσύνης· ο δικηγόρος σας είναι ο έμπιστός σας. Με αυτή την ιδιότητα, υπόκειται στο επαγγελματικό απόρρητο.

Γι' αυτόν τον λόγο, μη διστάσετε να του θέσετε οποιοδήποτε ζήτημα σας απασχολεί και να του ζητήσετε όλες τις διευκρινίσεις για την αποφυγή παρεξηγήσεων.

Κατά την πρώτη σας συνάντηση, δώστε του όλα τα έγγραφα και τις πληροφορίες που σχετίζονται με την υπόθεσή σας, έτσι ώστε να προετοιμάσει την υπεράσπισή σας με τους καλύτερους δυνατούς όρους.

Συζητήστε όλα τα ερωτήματα που έχετε, ιδίως σχετικά με τη διεξαγωγή της διαδικασίας, τη στρατηγική που πρέπει να υιοθετήσετε όσον αφορά την επιλογή της διαδικασίας ή ακόμη και το είδος των ερωτήσεων που ενδέχεται να σας θέσουν οι δικαστές στους οποίους έχει ανατεθεί η υπόθεσή σας.

Μη διστάσετε να τον ρωτήσετε για την έκβαση της διαδικασίας, τις ποινές που ενδέχεται να σας επιβληθούν και τους τρόπους ρύθμισης με τους οποίους μπορούν να συνδυαστούν αυτές οι ποινές.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 26/11/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.